

Єпископ Віктор Бедь: Архиєрейська проповідь у свято Святої Тройці та П'ятидесятниці

✠ Віктор Бедь,
єпископ Мукачівський і Карпатський,
керуючий Мукачівсько-Карпатською єпархією
Православної Церкви України

м. Берегове
31 травня 2026 року

Дорогі у Христі всечесні отці, брати і сестри!

Високодостойні українські воїни-захисники, дорогі наші захисники України!

Сьогодні ми святкуємо одне з найбільших і найвеличніших за своїм духовним змістом свят Православної Церкви — Свято Святої Тройці та П'ятидесятниці, день зішестя Святого Духа на святих апостолів, день народження Новозавітної Христової Церкви та день повноти

Божественного Одкровення про Єдиного Бога в Трьох Особах — Отця, Сина і Святого Духа.

У цей день перед нами відкривається велика таїна Божественного буття — таїна Єдиного Бога в Трьох Особах: Отця, Сина і Святого Духа. Через пришествя у світ Сина Божого, Господа нашого Ісуса Христа, через Його спасительне вчення, Хресну жертву, Воскресіння та Вознесіння людство отримало повноту Божественного Одкровення. А в день П'ятидесятниці ця повнота була звершена через зішестя Святого Духа.

Саме тому сьогоднішнє свято є не лише згадкою про подію, яка відбулася майже дві тисячі років тому. Воно є живою духовною реальністю, яка продовжує діяти в Церкві та в житті кожного віруючого.

Після Вознесіння Господнього святі апостоли перебували в молитві та духовному очікуванні виконання обітниці Спасителя про зішестя Святого Духа, Який мав укріпити їх для майбутнього апостольського служіння. Коли ж на них зійшов Святий Дух, вони були наповнені Божественною благодаттю, мудрістю, мужністю і духовною силою. За дією Святого Духа апостоли отримали дар сповіщати Христове Євангеліє різним народам зрозумілими для них мовами, щоб Блага Вість стала доступною всьому людству. Так розпочалося всесвітнє служіння Христової Церкви.

Від того моменту розпочинається особлива історія Церкви Христової — не як людської організації, а як духовного організму, Тіла Христового, у якому Бог діє через Святого Духа.

Саме тому П'ятидесятницю ми називаємо днем народження Христової Церкви.

Але було б великою помилкою думати, що П'ятидесятниця завершилася в апостольські часи.

Ні.

Вона продовжується й сьогодні.

Щоразу, коли людина наворачтається до добра, коли долає зло у своєму серці, коли стає здатною любити, прощати, творити справедливість і служити ближнім — діє Святий Дух.

Щоразу, коли народ знаходить у собі сили не скоритися злу, неправді, насильству та рабству, коли бореться за свободу, людську гідність і право бути собою — у цьому також проявляється дія Божої благодаті.

Саме тому свято П'ятидесятниці є святом свободи духу.

Не випадково апостоли після зішестя Святого Духа перестали боятися. Вони вийшли до світу не зі зброєю, не з примусом, не з насильством, а з правдою, вірою і любов'ю.

Святий Дух не поневолює людину:

- Він робить її вільною.
- Вільною від страху.
- Вільною від брехні.
- Вільною від духовної темряви.
- Вільною для добра, творчості та служіння.

Саме тому і сьогодні Україна веде боротьбу не лише за свою територію чи державні кордони:

- Наш народ бореться за право залишатися вільним народом.
- Бореться за право жити у власній державі.
- Бореться за право говорити своєю мовою, берегти свою українську історію, свою мову, культуру, свою духовну спадщину та власний шлях розвитку.

Уже понад дванадцять років триває російсько-українська війна

І весь цей час українські воїни демонструють світові приклад мужності, жертвовності та любові до Батьківщини.

Серед них є люди різних професій, різного віку, різних життєвих переконань. Але їх об'єднує головне — готовність стати на захист свого народу.

Сьогодні ми підносимо особливі молитви за наших захисників і захисниць:

- За тих, хто перебуває на передовій.
- За поранених.
- За полонених.
- За тих, хто повернувся з війни з душевними і тілесними ранами.
- І особливо за тих Героїв, які поклали своє життя за Україну.

Їхня жертвовність назавжди залишиться у вдячній пам'яті нашого народу.

Дорогі брати і сестри!

В українській духовній традиції Свято Святої Тройці та П'ятидесятниці займає особливе місце, поєднуючи глибокий духовний зміст, красу богослужіння та багаті народні християнські традиції.

Наші храми і домівки прикрашаються зеленими гілками, травами та квітами.

Тому в народі це свято називають ще Зеленими святами:

- Але зелень є не лише прикрасою.
- Вона є символом життя.
- Символом оновлення.
- Символом духовного відродження людини.

Природа навколо нас ніби свідчить про те, що Господь постійно оновлює створений Ним світ.

Так само Святий Дух покликаний оновлювати людське серце. Адже найважливішим храмом Божим є не будівля з каменю чи дерева.

Найважливішим храмом є людська душа. Саме вона повинна стати оселею Божої благодаті.

Сучасний світ переживає складні часи:

- Ми бачимо багато проявів духовної кризи.
- Технологічний прогрес часто випереджає моральний розвиток людини.
- Світ стає дедалі більш взаємопов'язаним, але люди нерідко віддаляються один від одного.
- Ми спостерігаємо зростання агресії, ненависті, маніпуляцій, війн, культури обману та байдужості.

Тому сьогодні особливо важливо пам'ятати: майбутнє людства визначатиметься не лише розвитком науки чи технологій.

- Його визначатиме духовний стан людини.
- Без моральності сила стає небезпечною.
- Без правди свобода перетворюється на хаос.
- Без любові знання втрачають людський зміст.

Саме тому П'ятидесятниця відкриває перед кожним із нас двері до нового життя — життя з Богом і в Бозі, життя у благодатній єдності зі Святою Тройцею, наповнене світлом, мудрістю і дарами Святого Духа.

Сьогодні Господь знову звертається до кожного з нас:

- Відкрий своє серце.
- Очисти свою душу.
- Навчися любити.
- Навчися прощати.
- Навчися бути людиною.
- Навчися служити правді.

І тоді благодать Святого Духа буде діяти у твоєму житті так само реально, як діяла в житті святих апостолів.

У цей святий день молимося за нашу Україну.

За наш народ.

За перемогу правди над неправдою.

Світла над темрявою.

Життя над смертю.

Любові над ненавистю.

Молимося за справедливий мир, за перемогу добра, за духовне оновлення нашого суспільства, за єдність українського народу та за майбутнє наших дітей.

Нехай благодать Святої Тройці через дію Святого Духа зійде на кожного з нас, укріплюючи у вірі, надії та любові.

Нехай Господь благословить наші родини, нашу Українську Державу, наше українське воїнство, нашу Святу Православну Церкву України та весь український народ.

І нехай любов Бога Отця, благодать Господа нашого Ісуса Христа і причастя Святого Духа перебувають з усіма нами.

Амінь.